

คำชี้แจง

เครื่องมือวัดและประเมินความสามารถและทักษะ
ตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
“ด้านคุณลักษณะตามช่วงวัย”

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำชี้แจง

๑. บทบาทสถานศึกษา

๑.๑ ผู้บริหารและครูต้องดำเนินการพัฒนาให้ผู้เรียนได้มีคุณภาพด้วยคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นไปตามหลักสูตรโดยมีจุดเน้นตามนโยบายที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง

๑.๒ แจ้งให้ผู้เรียนทราบและเข้าใจล่วงหน้าถึงวัตถุประสงค์และระยะเวลาในการประเมินตามจุดเน้นที่ต้องการเพื่อความร่วมมือในการใช้แบบวัดนี้

๑.๓ ผู้เรียนและครูต้องทำความเข้าใจกับนักเรียนว่าผลการประเมินนี้มุ่งเน้นการพัฒนาคุณลักษณะตามช่วงวัยของนักเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรโดยไม่นำไปใช้ในการตัดสินผลการเรียน

๒. การใช้เครื่องมือ

๒.๑ ทำเครื่องมือของแต่ละชั้นไปวัดและประเมินนักเรียนใน ๒ ลักษณะ คือ

- ใช้ประเมินนักเรียนตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่เพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านคุณลักษณะตามช่วงวัยตามจุดเน้นของแต่ละชั้นและรายงานต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- ใช้ประเมินความคืบหน้าทางด้านคุณลักษณะตามช่วงวัยของนักเรียนที่เลื่อนขึ้นไปเรียนชั้นที่สูงขึ้น เช่น นำเครื่องมือของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ใ้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๒.๒ ให้สถานศึกษาใช้เครื่องมือประเมินให้เกิดประโยชน์สูงสุด สามารถนำไปใช้ได้หลายครั้ง โดย

๒.๒.๑ ไม่ให้นักเรียนเลือกคำตอบลงในแบบวัดหรือขีดเขียนต่างๆ (ให้ใช้กระดาษคำตอบ)

๒.๒.๒ เก็บแบบวัดและเฉลยไว้ในลักษณะเอกสารลับทางราชการเพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่ควรให้นักเรียนทุกชั้นทราบเฉลย แม้จะประเมินผ่านไปแล้ว

๓. ระยะเวลาในการประเมิน

๓.๑ การประเมินเพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านคุณลักษณะตามช่วงวัยที่ต้องรายงานผลตามโปรแกรมติดตามของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สถานศึกษาดำเนินการปีการศึกษาละ ๑ ครั้ง ปลายภาคเรียนที่ ๒ (ภายในเดือนมกราคม)

๓.๒ การประเมินเพื่อตรวจสอบความคืบหน้าของคุณลักษณะตามช่วงวัยในชั้นที่ผ่านมาให้โรงเรียนดำเนินการประเมินในปลายภาคเรียนที่ ๑ (ภายในเดือนสิงหาคม)

๔. การดำเนินการสอบ

๔.๑ ให้สถานศึกษามอบหมายแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการสอบวัดความรู้ทั่วไปของสถานศึกษา

๔.๒ จัดสถานที่หรือห้องสอบให้เป็นไปตามความเหมาะสม

๔.๓ ควบคุม กำกับ ดำเนินการสอบอย่างเคร่งครัดเพื่อให้การดำเนินการสอบมีประสิทธิภาพสูงสุด

๔.๔ ให้ผู้ดำเนินการสอบศึกษาและปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้

๕. การตรวจให้คะแนนและแปลผล

๕.๑ การตรวจให้คะแนน

- แบบวัดทุกฉบับตรวจให้คะแนนตามเฉลย ข้อละ ๑ คะแนน
- ตอบถูกต้อง ๑ คะแนน ตอบไม่ถูกต้อง ๐ คะแนน
- ครูผู้สอนหรือกรรมการตามที่สถานศึกษามอบหมายเป็นผู้ตรวจให้คะแนนตามเฉลย และสรุปผล/แปลผล

๕.๒ การแปลผล

การให้ระดับคุณภาพและแปลผลตามเกณฑ์การประเมิน ให้นำคะแนนที่ได้ของนักเรียนแต่ละคนมากำหนดระดับคุณภาพและแปลความหมาย ดังนี้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑- ๖

คะแนน ๒๖-๓๐ คะแนน หมายถึง มีคุณลักษณะตามช่วงวัยในระดับดีเยี่ยม

คะแนน ๒๑-๒๕ คะแนน หมายถึง มีคุณลักษณะตามช่วงวัยในระดับดี

คะแนน ๑๕-๒๐ คะแนน หมายถึง มีคุณลักษณะตามช่วงวัยในระดับผ่าน

คะแนน ๐-๑๔ คะแนน หมายถึง มีคุณลักษณะตามช่วงวัยในระดับไม่ผ่าน

๖. การรายงานผลการประเมิน

๖.๑ การรายงานผลสรุปเพื่อรายงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- ให้บันทึกคะแนนของนักเรียนในแต่ละตัวชีวิตลงในแบบบันทึกสรุปผลการประเมิน ในแต่ละชั้นตามแบบที่กำหนด และนำผลการประเมินเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมรายงานผลระดับความสำเร็จของการพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้น (ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินในแต่ละชั้น) บันทึกลงในโปรแกรมเพื่อรายงานผลต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๖.๒ การรายงานและสรุปผลการประเมินตรวจสอบความคงทนด้านคุณลักษณะตามช่วงวัยของนักเรียนชั้นที่ผ่านมา ให้ใช้แบบของชั้นที่ผ่านมาแต่ไม่ต้องรายงานผลให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ ให้นำข้อมูลที่ได้ไปเร่งรัดปรับปรุงและพัฒนานักเรียนต่อไป

๗. การนำผลการประเมินไปใช้

๗.๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษานำข้อมูลสารสนเทศจากการประเมินและการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นด้านคุณลักษณะตามช่วงวัยเพื่อใช้เป็นส่วนหนึ่งในการสรุปผลการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และนำไปสู่การตัดสินใจเชิงนโยบายต่อไป

๗.๒ สถานศึกษามีข้อมูลการประเมินของนักเรียนไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาทั้งในระดับชั้นและรายบุคคลซึ่งอาจดำเนินการได้ ดังนี้

- ส่งมอบข้อมูลนักเรียนให้กับผู้สอนให้ชั้นที่นักเรียนเลื่อนชั้นไปเรียนในปีต่อไปเป็นผู้ปรับปรุง/พัฒนานักเรียนต่อไป

- นักเรียนที่มีผลการประเมิน ผ่าน ดี ดีเยี่ยม ให้ศึกษาต่ออย่างมีจุดด้อยในด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามตัวชี้วัดใดอยู่ก็บ่งในการพัฒนาเพิ่มเติมในส่วนนั้น ส่วนนักเรียนที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไม่ต้องผ่านเกณฑ์การประเมิน ให้ศึกษาเร่งรัด ปรับปรุง/พัฒนาให้นักเรียนมีคุณลักษณะตามหลักสูตรต่อไป

- ผลการประเมินตรวจสอบความคงทนในด้านคุณลักษณะตามช่วงวัยในปีที่ผ่านมา ให้นำไปใช้ปรับปรุงพัฒนานักเรียนตามจุดเน้นดังกล่าวเช่นเดียวกัน

เฉลยแบบวัดคุณลักษณะตามช่วงวัยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ จำนวน ๓๐ ข้อ

ข้อ๑	ข้อ๒	ข้อ๓	ข้อ๔	ข้อ๕	ข้อ๖	ข้อ๗	ข้อ๘	ข้อ๙	ข้อ๑๐
๑	๓	๔	๓	๓	๒	๒	๓	๑	๒
ข้อ๑๑	ข้อ๑๒	ข้อ๑๓	ข้อ๑๔	ข้อ๑๕	ข้อ๑๖	ข้อ๑๗	ข้อ๑๘	ข้อ๑๙	ข้อ๒๐
๔	๓	๓	๔	๔	๔	๒	๓	๒	๑
ข้อ๒๑	ข้อ๒๒	ข้อ๒๓	ข้อ๒๔	ข้อ๒๕	ข้อ๒๖	ข้อ๒๗	ข้อ๒๘	ข้อ๒๙	ข้อ๓๐
๑	๑	๑	๒	๓	๔	๒	๑	๓	๔

แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะตามช่วงวัย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
ประเมิน วันที่เดือน.....พ.ศ.

คำชี้แจง ในช่องรายการประเมินให้บันทึกคะแนนที่ได้ ในช่องผลการประเมินให้ทำ
เครื่องหมาย ✓

เลข ที่	ชื่อ - สกุล	รวมคะแนน (๓๐)	ผลการประเมิน			สรุป
			ผ่าน			
			ไม่ผ่านเกณฑ์ (๐-๑๔)	พอใช้ (๑๕-๒๐)	ดี (๒๑-๒๕)	
๑	เด็กชายไมตรี งามสี	๑๖		✓		ผ่าน
๒	เด็กหญิงเพ็ญ พูพาน	๑๗		✓		ผ่าน
๓	เด็กหญิงศรี ล้ำเลิศ	๒๓			✓	ผ่าน
๔	เด็กชายพลอย ชูถัม	๑๒	✓			ไม่ผ่าน
๕	เด็กหญิงวัน สดใส	๑๖		✓		ไม่ผ่าน
รวมจำนวนคน			๕			
ร้อยละ						

* เกณฑ์การตัดสิน ๑๕ คะแนนขึ้นไปถือว่าผ่าน

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

การนำผลการประเมินเข้าระบบเว็บไซต์ฐานข้อมูลสถานศึกษา

- จำนวนนักเรียนทั้งหมดในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ใส่ในช่องเป้าหมาย เท่ากับ ๕ (คน)
- จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน สรุปใส่ในช่องผลงานที่ได้ เท่ากับ ๔ (คน)

เครื่องมือวัดและประเมินความสามารถและทักษะ
ตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
“ด้านคุณลักษณะตามช่วงวัย”

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

แบบวัดคุณลักษณะตามช่วงวัย

คำชี้แจง

๑. แบบวัดคุณลักษณะตามช่วงวัยตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนฉบับนี้เป็นแบบเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการวัดคุณลักษณะ ตามช่วงวัยของนักเรียนเพื่อสรุปผลตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
๒. แบบวัดฉบับนี้มี ๓๐ ข้อ
๓. นักเรียนมีเวลาในการทำแบบวัดฉบับนี้ ๓๐ นาที
๔. ตัวอย่างคำถามและวิธีตอบ

ตัวอย่างคำถาม

(๑) บ่อยครั้งที่ชมพูไปห้างสรรพสินค้ากับคุณแม่ ชมพูจะซื้ออุปกรณ์การเรียนไม่ว่าจะเป็นดินสอ ปากกา ยางลบ ไม้บรรทัด ฯลฯ ถ้านักเรียนเป็นชมพูจะทำอย่างไร

๑. ไม่ทำแบบชมพู เพราะสิ่งของเครื่องใช้ตนเก็บรักษาได้ดีจึงใช้ได้นาน
๒. ทำแบบชมพู เพราะตนเองอยากได้อุปกรณ์การเรียนใหม่ ๆ
๓. ไม่ทำแบบชมพู เพราะอยากได้ชุดใหม่ ๆ แทน
๔. ทำแบบชมพู เพราะคุณแม่อนุญาตให้ซื้อได้

วิธีตอบ

ถ้านักเรียนคิดว่าตัวเลือกที่ ๑ เป็นคำตอบที่ถูกหรือเหมาะสมที่สุด ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบตรงกับหมายเลขข้อที่ต้องการ ดังนี้

ข้อ	๑	๒	๓	๔
๐	X			

ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบให้ขีดฆ่าคำตอบเดิมแล้วทำเครื่องหมาย X ลงในข้อใหม่

ข้อ	๑	๒	๓	๔
๐	X		X	

- ๑) บ่อยครั้งที่ชมพูไปห้างสรรพสินค้ากับคุณแม่ ชมพู่มักจะซื้ออุปกรณ์การเรียน เช่น ดินสอ ปากกา ยางลบ ไม้บรรทัด ฯลฯ ซึ่งคุณแม่เห็นว่า มีมากเกินไปจนจำเป็นแล้ว ถ้านักเรียนเป็นชมพูจะทำอย่างไร
๑. ไม่ซื้อเพิ่มอีกและนำส่วนที่ไม่ใช่ไปบริจาค
 ๒. ซื้อเฉพาะที่ชอบจริงๆ เท่านั้น
 ๓. บอกคุณแม่ว่า ขอซื้อเป็นครั้งสุดท้าย
 ๔. บอกคุณแม่ว่า ขอซื้อ เพราะชอบสะสม
- ๒) ต้อยตั้งใจเก็บเงินที่เหลือจากค่าขนมไว้ซื้อของขวัญวันปีใหม่ให้แม่ แต่พอต้อยเก็บเงินได้จำนวนหนึ่งแล้ว มีคนนำสิ่งของที่ต้อยชอบมาขายในราคาถูก ถ้านักเรียนเป็นต้อยจะปฏิบัติอย่างไร
๑. ซื้อของที่ชอบนั้น เพราะโอกาสเช่นนี้หายาก
 ๒. ซื้อของที่ชอบนั้น และเก็บเงินเพื่อซื้อของขวัญให้แม่เพิ่มเป็นสองเท่า
 ๓. ไม่ซื้อ เก็บเงินไว้ซื้อของขวัญให้แม่ตามที่ตั้งใจ และอาจมีโอกาสนี้อีก
 ๔. แบ่งเงินที่เก็บไว้ครึ่งหนึ่งมาซื้อของที่ชอบ คิดหาของขวัญใหม่ที่มีคุณค่าทางใจเท่ากัน
- ๓) วรรณาและวรรณิเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ เมื่อเปิดเทอมของทั้งสองคนจะได้หนังสือใหม่กันคนละหลายเล่ม วรรณาจะห่อปกหนังสือทุกเล่ม ส่วนวรรณิไม่ห่อปก เพราะเห็นว่าใช้แค่เทอมเดียว นักเรียนจะทำตามแบบใคร เพราะเหตุใด
๑. ทำตามแบบวรรณิ เพราะจะได้ไม่ต้องเสียเงิน ไม่เสียเวลา
 ๒. ทำตามแบบวรรณิ เพราะใช้แค่เทอมเดียวหนังสือไม่ชำรุด
 ๓. ทำตามแบบวรรณา เพราะจะได้มีหนังสือใหม่ไว้ใช้ตลอด
 ๔. ทำตามแบบวรรณา เพราะจะได้มีหนังสือที่สภาพดีไว้ให้คนอื่นใช้ได้
- ๔) คุณพ่อคุณแม่ต้องเดินทางไปต่างจังหวัด เป็นเวลา ๑ สัปดาห์ นักเรียนต้องอยู่บ้านตามลำพังกับน้องซึ่งเป็นนักเรียนอีก ๑ คน คุณพ่อคุณแม่ให้เงินค่าอาหารไว้วันละ ๓๐๐ บาท นักเรียนจะจัดการเรื่องอาหารอย่างไร
๑. ออกไปซื้ออาหารสำเร็จมารับประทาน เพราะเงินที่พ่อแม่ให้ไว้มีมากพอ
 ๒. พาน้องออกไปรับประทานอาหารนอกบ้าน เพราะไม่ต้องเสียเวลาล้างถ้วยจาน
 ๓. นำอาหารสดในตู้เย็นที่มีอยู่มาปรุงอาหารเป็นบางมื้อที่มีเวลามากพอ
 ๔. ปรุงบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป โดยเติมผัก ไข่ และเนื้อลงไปด้วย เพื่อไม่ให้ขาดสารอาหาร

- ๕) บ้านของสุรศักดิ์อยู่ห่างจากโรงเรียนประมาณ ๓ กิโลเมตร หากเดินทางโดยรถจักรยานยนต์รับจ้างไป-กลับ เสียค่าใช้จ่ายวันละ ๓๐ บาท รถรับจ้างประจำ เดือนละ ๒๐๐ บาท ค่าน้ำมันรถจักรยานยนต์ของตนเองประมาณ วันละ ๑๐ บาท ถ้าซื้อรถจักรยานคันละ ๒,๕๐๐ บาท หากนักเรียนเป็นสุรศักดิ์ จะเลือกเดินทางไปโรงเรียนด้วยวิธีใด
๑. จักรยานยนต์ของตนเอง เพราะประหยัดกว่า และสะดวกกว่า
 ๒. รถจักรยานยนต์รับจ้าง เพราะรวดเร็ว และตนเองยังไม่มีใบอนุญาตขับขี่
 ๓. ใช้จักรยาน เพราะระยะยาวจะประหยัดมากที่สุด และยังใช้ในโอกาสอื่น ๆ ได้
 ๔. รถรับจ้างประจำเพราะประหยัดกว่าและไม่ต้องรับผิดชอบ ไม่ต้องกังวลว่าจะเกิดอุบัติเหตุ
- ๖) ชลิตาและธนิดา เป็นพี่น้องฝาแฝด อยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ พ่อแม่ให้เงินใช้จ่ายคนละ ๕๐ บาท ต่อวัน โดยธนิดาจะใช้เงินซื้อขนม และของต่างๆ จนหมดแต่ ชลิตาจะเหลือเงินกลับบ้านหยอดกระปุกออมสินวันละ ๑๐ บาท เป็นประจำทุกวัน ผ่านไป ๑ ปี คุณพ่อให้เงินทั้งสองเท่ากัน เพื่อซื้อโทรศัพท์มือถือ ถ้านักเรียนเป็นชลิตา นักเรียนจะอย่างไร
๑. แบ่งเงินให้ธนิดา เพื่อที่ธนิดาจะได้โทรศัพท์รุ่นที่มีราคาสูงกว่าเงินที่คุณพ่อให้
 ๒. ซื้อโทรศัพท์รุ่นที่มีราคาต่ำกว่าเงินที่คุณพ่อให้ เพื่อจะได้เก็บเงินไว้ใช้อย่างอื่น
 ๓. ใช้เงินออมสมทบเพื่อซื้อโทรศัพท์รุ่นที่มีราคาสูงกว่าเงินที่คุณพ่อให้ เพื่อให้บทเรียนแก่ธนิดา
 ๔. ให้ธนิดาเยี่ยมเงินเพื่อซื้อโทรศัพท์รุ่นที่มีราคาสูงกว่าเงินที่คุณพ่อให้ โดยให้ธนิดาสัญญาว่าจะเก็บเงินใช้คืนให้
- ๗) หลังจากเรียนวิชาคอมพิวเตอร์เสร็จ นักเรียนต้องรีบไปเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ บางคนลืมปิดหน้าจอเครื่องคอมพิวเตอร์ ถ้านักเรียนเป็นนักเรียนในห้องนี้ นักเรียนจะอย่างไร
๑. ปิดเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ตนเองใช้ให้เรียบร้อยตามกฎของห้อง และจดหมายเลขที่ยังไม่ได้ปิดไปแจ้งเพื่อน
 ๒. ช่วยปิดเครื่องคอมพิวเตอร์ทุกเครื่อง และไปบอกเพื่อนว่า ได้ปิดเครื่องที่เพื่อนลืมทิ้งไว้ให้แล้ว
 ๓. รีบไปเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ และบอกให้เพื่อนที่ลืมปิดกลับมาปิดเองตามหน้าที่
 ๔. ไม่ปิดเครื่องคอมพิวเตอร์ แต่ไปแจ้งครูให้เรียกเพื่อนที่ลืมปิดเครื่องมาตักเตือน
- ๘) ถ้านักเรียนและเพื่อนกำลังเดินบนอาคารเรียนพบเห็นห้องเรียนห้องหนึ่ง เปิดไฟฟ้าทิ้งไว้แล้ว นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร
๑. ปิดไฟแล้วไปบอกครูเวรให้ตักเตือน
 ๒. บอกให้เพื่อนเข้าไปปิดไฟฟ้าและจดบันทึกไปแจ้งคณะกรรมการนักเรียน
 ๓. นักเรียนเข้าไปปิดไฟฟ้าด้วยตนเองและร่วมรณรงค์การปิดไฟฟ้าในโรงเรียน
 ๔. นักเรียนเข้าไปปิดไฟฟ้าด้วยตนเองและนำเรื่องเข้าที่ประชุมคณะกรรมการนักเรียน.

๙) อูซาร์บจ้างทำงานพิเศษหลังเลิกเรียนได้เงินดี แต่ส่งผลกระทบต่อให้อูซาดาเรียนและทำการบ้านส่งไม่ทันบ่อย ๆ ถ้านักเรียนเป็นอูซาจะตัดสินใจอย่างไร

๑. ลดงานพิเศษลงจนสามารถจะรับผิดชอบการเรียนได้
๒. เลิกทำงานพิเศษ เอาเวลาใช้ในการเรียนให้เต็มที่
๓. เปลี่ยนงานพิเศษใหม่ หางานที่ไม่กระทบต่อเวลาเรียน
๔. ทำงานพิเศษต่อไป แต่ต้องไม่ขาดเรียน และติดตามงานให้ทันครบถ้วน

๑๐) พ่อแม่ของฤดีมีอาชีพทำนา ซึ่งขณะนี้เป็นฤดีก็เกี่ยวกับพ่อและแม่ของฤดีจำต้องทำงานหนักและฤดีก็ต้องช่วยพ่อแม่ทำงานในวันหยุด และในวันหยุดที่จะถึงนี้เพื่อน ๆ ในห้องเดียวกันนัดกันไปเที่ยว ซึ่งพ่อแม่ฤดีอนุญาตให้ไป ถ้านักเรียนเป็นฤดี จะทำอย่างไร

๑. ไม่ไป เพราะไปก็ไม่สนุกไม่มีความสุข เป็นห่วงพ่อแม่
๒. ไม่ไป เพราะควรจะต้องช่วยพ่อแม่อีกแรงหนึ่ง
๓. ไป เพราะแม่อนุญาตแล้วและไม่ได้ไปบ่อยครั้ง
๔. ไป เพราะนาน ๆ จะมีโอกาสได้ไปเที่ยวกับเพื่อน ๆ

๑๑) อภิรักษ์เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ พ่อแม่ค่อนข้างยากจน เขาใช้เวลา หลังเลิกเรียนไปเก็บขยะ และนำเงินที่ขายขยะได้ไปฝากเงินธนาคารของโรงเรียนทุกวัน วันละ ๒๐ บาท มาเป็นเวลา ๒ ปีเขามีเงินสะสม หมิ่นกว่าบาท ถ้านักเรียนเป็นอภิรักษ์จะนำเงินที่ได้นี้ไปทำอะไร

๑. นำเงินไปหุ้กับญาติเพื่อทำการค้า
๒. นำไปลงทุนทำธุรกิจขนาดเล็ก
๓. นำเงินไปซื้อพันธุ์ไก่ไข่เพื่อเลี้ยงขาย
๔. ฝากธนาคารไว้เพื่อใช้เป็นทุนเรียนต่อ

๑๒) น้อยไปช่วยแม่ขายเงาะที่สวนโดยแม่ให้น้อยชั่งเงาะเกรด เอ ขายถุงละ ๑ กิโลกรัม แต่ถุงสุดท้ายน้อยชั่งได้เพียง ๘๐๐ กรัม ถ้านักเรียนเป็นน้อยจะทำอย่างไร

๑. ไปเก็บเงาะที่คุณภาพรองลงไปมาใส่เพิ่ม ให้ครบ ๑ กิโลกรัม
๒. นำเงาะในถุงอื่น ๆ มาเฉลี่ยให้ได้น้ำหนักเท่าๆ กัน
๓. แจ้งคนซื้อว่าเงาะถุงสุดท้ายมีเพียง ๘๐๐ กรัม และลดราคาตามส่วน
๔. ขายไปแบบนั้น ครั้งหน้าจึงเพิ่มให้มากกว่าปกติอีก ๒๐๐ กรัม

๑๓) วันนี้เป็นเวรทำความสะอาดห้องเรียนของป้อม ปกติแล้วเพื่อนจะมาตามไปทำเวรเสมอ แต่วันนี้สายมากแล้วยังไม่มีใครมาตามป้อมไปทำเวร ถ้านักเรียนเป็นป้อม นักเรียนจะทำอย่างไร

๑. ไม่ต้องไปทำเวร เพราะเพื่อนคงทำแทนให้แล้ว
๒. ไปตามเพื่อนเพื่อไปทำความสะอาดพร้อมกัน
๓. ไปทำความสะอาดแม้เพื่อนจะไม่มาตาม
๔. ไปทำความสะอาด บางส่วน โดยเว้นส่วนที่เป็นหน้าที่ของเพื่อนไว้

๑๔) เหมือนฝันเป็นแม่ค้าขายส้มซึ่งมีสัมคุณภาพดีและคุณภาพต่ำหลายขนาด ถ้านักเรียนเป็นเหมือนฝันจะขายส้มอย่างไร

๑. แยกขายส้มตามคุณภาพ เพื่อให้ลูกค้าเห็นว่าเป็นร้านที่ซื้อตรง
๒. คละส้มแล้วกำหนดราคากลางที่เป็นธรรม เพื่อลูกค้าจะได้ส้มที่หลากหลาย
๓. คละส้ม เพราะเป็นหลักการค้าซึ่งจะทำให้ได้ราคา มีกำไรคุ้มกับความเสียหาย
๔. แยกขายส้มตามคุณภาพ เพื่อให้ลูกค้ามีทางเลือกที่เหมาะสมกับความต้องการ

๑๕) ในปัจจุบันโฆษณามีมากมายหลายรูปแบบ โดยเฉพาะโฆษณาเครื่องสำอางเพื่อความสวยงามซึ่งมีเป็นอันตราย และทั้งปัญหาสุขภาพไว้ ถ้านักเรียนจะซื้อเครื่องสำอางใช้จะปฏิบัติอย่างไร

๑. ซื้อมาเพียงเล็กน้อยเพื่อทดลองใช้ดูก่อน
๒. ฟังและพิจารณารายละเอียดของข้อมูล เปรียบเทียบกัน
๓. สอบถามเพื่อนที่เคยใช้ ประกอบการพิจารณาตัดสินใจเลือกซื้อ
๔. สืบค้นหารายละเอียดของข้อมูล และการรับรองคุณภาพก่อนตัดสินใจเลือกซื้อ

๑๖) อลงกรณ์ เป็นนักเรียนชั้น ม. ๒ ครอบครัวประสบปัญหาทางเศรษฐกิจ พ่อแม่มีกิจการส่วนตัวที่ขาดทุน ทำให้การดำเนินชีวิตยากลำบากกว่าเดิม ถ้านักเรียนเป็นอลงกรณ์นักเรียนจะปฏิบัติตนอย่างไร

๑. ดำเนินชีวิตปกติ เพื่อไม่ให้พ่อแม่เสียกำลังใจ
๒. ขอมมีส่วนร่วมในการปรับปรุงธุรกิจของพ่อแม่
๓. หารายได้พิเศษทำเพื่อช่วยเหลือครอบครัว
๔. ช่วยเหลือกิจการของบิดา และช่วยประหยัดรายจ่าย

๑๗) ญัฐเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนดี ทำกิจกรรมช่วยเหลือชุมชนเป็นประจำ โดยเฉพาะกิจกรรมต่อต้านยาเสพติด เพื่อนสนิทของญัฐชื่อต่อม ต่อมชอบมั่วสุมกับเพื่อน ถ้านักเรียนเป็นญัฐจะทำอย่างไร

๑. พาไปหาหมอเพื่อให้หมอแนะนำการปฏิบัติตัว
๒. ขวนต่อมทำกิจกรรมบ่อย ๆ เพื่อไม่ให้มีเวลาว่าง
๓. แนะนำให้ต่อมไปชวนเพื่อนกลุ่มเสียงมาต่อต้านยาเสพติด
๔. เสนอกลุ่มให้ตั้งต่อมเป็นผู้นำเยาวชนต่อต้านการยาเสพติด

๑๘) พิพัฒน์อยากได้โทรศัพท์มือถือ ที่ถ่ายภาพและใช้อินเทอร์เน็ตได้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนด้วย จึงไปเป็นพนักงานเสิร์ฟตามร้านอาหาร ต้องกลับบ้านดึก พ่อแม่บ่นเป็นห่วงทุกวัน ขอร้องให้เขาเลิกทำงาน เขาเก็บออมเงินได้จำนวนหนึ่งใกล้ที่จะซื้อมือถือเครื่องรุ่นที่ต้องการได้แล้ว ถ้านักเรียนเป็นพิพัฒน์ นักเรียนจะทำอย่างไร

๑. เลิกทำงาน เพื่อไม่ให้พ่อแม่กังวล นำเงินที่เก็บไว้ไปให้พ่อแม่ใช้จ่ายในครอบครัว
๒. ซื้อรุ่นที่ราคาถูก คุณภาพต่ำกว่าที่ต้องการ เพื่อจะได้มีเงินเหลือ ให้พ่อแม่ใช้จ่ายอย่างอื่น
๓. ขอทำงานต่ออีกระยะ และบอกพ่อแม่ว่าไม่ต้องกังวล เพราะดูแลและรับผิดชอบตัวเองได้
๔. เลิกทำงาน และขอให้พ่อแม่ช่วยสมทบส่วนที่เหลือเพื่อจะได้ซื้อโทรศัพท์รุ่นที่ต้องการ

๑๙) เมื่ออยู่ชั้น ม. ๑ วิชาสปีเป็นหัวหน้าชั้นและเป็น เพื่อนสนิทของขวัญนภา พอขึ้นชั้น ม.๒ เปลี่ยนครูที่ปรึกษา ท่านให้มีการเลือกตั้งหัวหน้าใหม่ ปรากฏว่า วรรณฤดีซึ่งเป็นคู่แข่งของวิชาสปี ได้รับเลือกเป็นหัวหน้า วรรณฤดีมาขอให้ขวัญนภาช่วยเป็นรองหัวหน้า หากนักเรียนเป็นขวัญนภา นักเรียนจะอย่างไร

๑. ปฏิเสธวรรณฤดีเพื่อรักษาหัวใจและความสัมพันธ์กับวิชาสปี
๒. ขอเป็นผู้ช่วยเหลือหัวหน้าโดยไม่มีตำแหน่งและให้การสนับสนุนอย่างอื่น
๓. ให้วิชาสปีเป็นผู้ตัดสินใจว่าจะให้เป็นรองหัวหน้าของวรรณฤดีหรือไม่
๔. ยินดีรับเป็นรองหัวหน้า บอกเหตุผลกับวิชาสปีว่า เกรงใจวรรณฤดี

๒๐) คุณพ่อของวิไลพรย้ายไปทำงานต่างจังหวัด ไม่สามารถไปรับส่งที่โรงเรียนได้ และได้ติดต่อรถประจำให้วิไลพรเดินทางไปโรงเรียน ซึ่งเหลือที่นั่งหลังสุดเพียงที่นั่งเดียว ซึ่งวิไลพรนั่งแล้วเกิดอาการเมารถหากนักเรียนเป็นวิไลพรจะแก้ไขอย่างไร

๑. ขอแลกที่นั่งกับเพื่อนคนอื่น โดยบอกเหตุผลความจำเป็น
๒. บอกให้คุณพ่อหารรถประจำรายใหม่ ที่มีที่นั่งว่างด้านหน้า
๓. ซื่อๆแถมมารับประทานทุกครั้ง เพื่อจะได้ไม่เมารถ
๔. ขอให้คนขับรถจัดที่นั่งใหม่ ด้วยวิธีจับฉลากเพื่อความเป็นธรรม

๒๑) แม่ให้เงินผึ่งมาโรงเรียนวันละ ๑๐๐ บาท ถ้านักเรียนเป็นผึ่งจะใช้จ่ายเงินจำนวนนี้อย่างไร

1. ใช้จ่ายเท่าที่จำเป็นโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่คุ้มค่า
2. แบ่งใช้จ่ายตามที่ต้องการ แต่ไม่เกินที่กำหนดไว้
3. ซื้อสิ่งของที่จำเป็นและให้เหลือเงินบ้าง เพื่อไม่ให้แม่จะตำหนิ
4. เก็บสะสมไว้ซื้อของที่อยากได้

๒๒) เล็กเข้าไปซื้อปากกาในร้านค้าเมื่อออกมาหน้าร้านใช้ปากกาเขียนดู ปรากฏว่า ปากกาเขียนไม่ติด ถ้าเป็นเล็ก นักเรียนจะอย่างไร

๑. ถือเป็นบทเรียนว่า ต้องดูให้ดีกว่าจ่ายเงินจะได้ไม่สิ้นเปลืองโดยไม่จำเป็น
๒. กลับเข้าไปซื้อด้ามใหม่ เก็บด้ามนี้ไว้เป็นบทเรียนของความไม่รอบคอบ
๓. เข้าไปแจ้งกับทางร้านว่า ปากกาใช้ไม่ได้ขอเปลี่ยนใหม่
๔. ทิ้งปากกาด้ามนี้ไป และไม่ซื้อของร้านนี้อีก

๒๓) เมื่อเกิดภาวะโลกร้อน มีการเรียกร้องให้ลดการใช้พลังงาน นักเรียนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม จะประพฤติตนอย่างไรในการร่วมแก้ปัญหาดังกล่าว

๑. ปิดไฟหลังการใช้ทุกครั้ง และติดสติ๊กเกอร์คำขวัญ “เมื่อไม่ใช้ ปิดไฟทันที” ที่สวิตช์ทุกแห่ง
๒. เขียนโครงการ “ประหยัดไฟ ลดใช้พลังงาน” ส่งครูวิทยาศาสตร์
๓. เขียนเรียงความเรื่อง “ลดการใช้พลังงาน” ส่งครูภาษาไทย
๔. ปิดไฟทุกดวงในเวลาพักกลางวัน

๒๔) ระหว่างปิดภาคเรียนวิชาตั้งใจจะหารายได้สำหรับใช้เป็นค่าเทอม แต่ปรียาซึ่งเป็นเพื่อนสนิทชวนไปเที่ยวบ้านที่ต่างจังหวัด ถ้านักเรียนเป็นวิชาจะปฏิบัติอย่างไร

๑. ปฏิเสธการไปเที่ยวที่บ้านต่างจังหวัดกับปรียาโดยบอกว่าติดธุระ
๒. ขอเลื่อนไปเที่ยวที่บ้านต่างจังหวัดกับปรียาในโอกาสอื่น
๓. ไปเที่ยวที่บ้านต่างจังหวัดกับปรียา และรีบกลับมาโดยเร็ว
๔. งดการหารายได้ระหว่างปิดภาคเรียนไว้ก่อน เพื่อรักษาน้ำใจของเพื่อน

๒๕) หลังจากหมดคาบเรียนสุดท้าย เพื่อน ๆ ขอร้องให้กนกวรรณช่วยอธิบายการแก้ปัญหาโจทย์คณิตศาสตร์ที่คุณครูให้เป็นการบ้านไว้ กนกวรรณพยายามอธิบาย แต่เพื่อน ๆ ก็ไม่เข้าใจ กนกวรรณรู้สึกท้อแท้ เพื่อนเองก็เหนื่อยล้า ถ้านักเรียนเป็นกนกวรรณจะอย่างไร

๑. อธิบายซ้ำ และขอให้เพื่อน ๆ พยายามทำความเข้าใจ ตั้งใจฟังให้ดี อีกครั้ง
๒. ขอเลิกการอธิบาย และให้เพื่อน ๆ ไปขอความช่วยเหลือจากคนที่เก่งกว่า
๓. ขอหยุดพักสักกระยะ เพื่อรับประทานของว่าง และดื่มน้ำ แล้วลองอธิบายใหม่
๔. ขอเลื่อนการอธิบายเป็นวันรุ่งขึ้นขอกลับไปพักผ่อนก่อน

๒๖) เมื่อคุณครูมอบหมายให้ปฏิบัติงานกลุ่ม แต่เพื่อนในกลุ่มคนหนึ่งไม่มาตามนัดโดยไม่ทราบสาเหตุ ซึ่งมักเป็นเช่นนี้บ่อย ๆ ถ้านักเรียนเป็นหัวหน้ากลุ่มจะอย่างไร

๑. เสนอให้เพื่อนในกลุ่มตัดชื่อเพื่อนคนนั้นออก
๒. แจ้งให้คุณครูผู้สอนทราบถึงการไม่ร่วมทำงานของเพื่อนคนนั้น
๓. เขียนชื่อเพื่อนคนนั้นในรายงานตามปกติ เช่นเดียวกับสมาชิกคนอื่น ๆ
๔. พยายามติดต่อเพื่อนคนดังกล่าว ได้ผลอย่างไรเสนอให้เพื่อนในกลุ่มช่วยตัดสินใจ

๒๗) ต้น เคยชนะการประกวด “การสวดทำนองสรภัญญะ” และได้รับมอบหมายจากคุณครูที่ปรึกษาให้เป็นผู้ฝึกน้อง ม.๑ ขณะฝึก น้องบางคนมาไม่ตรงเวลาที่นัดหมาย ถ้านักเรียนเป็นต้นจะอย่างไร

๑. ผากตำหนิผู้ที่ไม่ตรงเวลาให้น้องๆ ที่มารับการฝึกไปบอก
๒. ชมเชยน้อง ๆ ที่มาเข้ารับการฝึกตรงตามเวลาที่นัดหมาย
๓. ปลอบโยนให้เป็นความรับผิดชอบของแต่ละบุคคล ซึ่งจะได้เรียนรู้เอง
๔. นำเรื่องไปปรึกษาคุณครูเพื่อขอคำแนะนำว่าจะทำอย่างไรกับน้องที่มาไม่ตรงเวลา

๒๘) วีระได้รับมอบหมายจากคุณครู ให้เป็นผู้ทำโปรแกรมการนำเสนองานส่งในวันรุ่งขึ้นและในวันนั้น วีระมีงานที่ต้องทำอีกหลายอย่าง จึงขอให้เจนจิราช่วยทำแทน หลังการนำเสนอคุณครูกล่าวชมว่า “ทำได้ดีมาก” ถ้านักเรียนเป็นวีระจะพูดกับคุณครูอย่างไร

๑. “ขอบพระคุณครับ เจนจิราทำงานชิ้นนี้แทนผมครับ”
๒. “ขอบพระคุณครับ ผมได้ให้เจนจิราช่วยทำครับ”
๓. “ขอบพระคุณครับ คุณครูชมเจนจิราด้วยครับ”
๔. “ขอบพระคุณครับ ผมเป็นคนออกความคิด เจนจิราเป็นคนปฏิบัติครับ”

๒๙) หลักการทำงานในข้อใดสอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑. กำหนดเป้าหมายไว้สูงสุด
๒. ระดมทรัพยากรทุกอย่างเต็มที่
๓. มีแผนสำรองไว้เสมอ
๔. มีการตรวจสอบทุกระยะ

๓๐) นักเรียนกลุ่มหนึ่งคิดหารายได้พิเศษจากการขายอาหารในงานนิทรรศการของโรงเรียน
คำถามในข้อใด **ไม่สอดคล้อง** กับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑. จะขายอะไร ให้ใคร จะมีคนซื้อซักกี่คน จะต้องลงทุนเท่าไร
๒. เงินทุนที่ใช้จะเอามาจากไหน ถ้าไรที่ได้จะเอาไปทำอะไร
๓. ถ้าขาดทุนเราจะร่วมกันรับผิดชอบอย่างไร
๔. เลิกงานแล้วจะมีการฉลองกันหรือไม่ ที่ไหน อย่างไร